

DA JE PODUST ILI U ZAGREBAČKOM ŽARGONU “ŠTUPSER” IZUZETNA RIBA GOVORI I PODATAK DA SU JOŠ NAŠI STARI RIBOLOV SVE BIJELE RIBE PLOVKOM NA RIJEKAMA NAZVALI “ŠTUPSERAJ”, A RIBIČE KOJI PREFERIRAJU TAJ OBLIK RIBOLOVA “ŠTUPSERAŠIMA”...

Ribolov podusta nekad i danas

Podust (lat. *Chondrostoma nasus*) ili štupser, kako ga najčešće zovu u Zagrebu i okolnom području, karizmatični je predstavnik riječne bijele ribe. Prepoznatljiv je po karakterističnim ustima smještenim ispod tupaste njuške koja izgledaju kao prorez s oštrim i tvrdim rubovima primarno namijenjenim skidanju algi s kamenja. Osim algama podust se hrani i sitnim životinjama s dna, a pri uzimanju hrane radi specifične pokrete pa se u bistrijoj vodi odaje bljeskanjem svojih srebrnih bokova. Tipična je jatna riba, nastanjuje gornje i srednje tokove rijeka, a u normalnim vremenskim uvjetima mri-

jesti se od ožujka do svibnja. Da je podust ili štupser izuzetna riba govori i podatak da su još “naši stari” ribolov sve bijele ribe plovkom na rijekama nazvali “štupseraj”, a ribiče koji preferiraju taj oblik ribolova “štupserašima”.

Oprezni i žestoki borci

Zašto je tomu tako teško je odgovoriti, no podust je mnogima neopisivo privlačan i za ribolov iznimno zanimljiva riba. Dok se u toplijem periodu, pri niskim vodostajima, nalazi u riječnoj struji, zimi ga treba tražiti na samom rubu struje, dakle nešto bliže obali. Mada se sve rjeđe love pri-

mjerci teži od kilograma, krupniji podusti, koji mogu biti teški i oko dva kilograma, žestoki su borci, ali i vrlo oprezne ribe za čiji uspješan lov pribor treba biti lagan, fin i nadasve dobro izbalansiran. Premda mnogo toga ovisi o uvjetima na vodi, pa ga tako pri višim vodostajima i mutnijoj vodi možete prevariti i nešto grubljim sistemima, precizno izmjerena dubina uvijek je od presudne važnosti. I dok se neke ribe, poput npr. plotice, hrane u svim slojevima vode, podust hranu uzima uglavnom s dna, pa se i mamac kojim lovite mora vući po dnu ili prolaziti tik iznad njega. Stari “štupseraši”, uključujući i mog pokojnog

Ribolov podusta
na rijeci Kupi kod
Kamanja

oca, lovili su isključivo na pahulju svježeg bijelog kruha, koja je i dan danas ponekad nezamjenjiv mamac, prihranjivali su kuglama razmočenog kruha u čiju bi sredinu stavljali kamen, a od pribora su koristili "štange", odnosno direktaše. U današnje vrijeme ribolov podusta, pogotovo na većim rijekama, nezamisliv je bez bolognes štapova i rola na kojima bi trebao biti namotan kvalitetan mekani najlon promjera 0,14 ili 0,16 mm. Odabir oblika i nosivosti plovka izravno ovisi o jačini riječne struje, dubini vode i daljini na kojoj se lovi, ali uvijek treba birati plovke najmanje moguće nosivosti u danim uvjetima. Za predveze koristite tvrde i jače najlone promjera 0,10 mm (ponekad je potreban i 0,08) do maksimalno 0,12 mm, a veličinu udice odaberite prema mamcu na koji lovite, ali opet neka bude što je moguće manja. Pri tome ne treba pretjerivati, tako da će udica broj 18 s jednim ili dva crva biti dostatna i u najtežim uvjetima ribolova. O optimalnoj dužini predveza čuo sam različita mišljenja, ali ne možete pogriješiti ako on bude između 40 i 50 cm.

Crvi mamac br. 1

Kako je prošlo vrijeme kad su nam crvi u većim količinama bili nedostupni te ih danas po prihvatljivoj cijeni svatko može nabaviti, oni su postali mamac br. 1 za sve vrste bijele ribe, pa tako i podusta. Osim pahulje bijelog kruha i crva izvrstan mamac je i tanka crvena glista, te u nekim periodima kuhana pšenica i riječna alga kladofora, koju obično nazivaju "trava". Premda uvijek oprezni, ima dana kad podusti primaju izuzetno nježno, tako da plovak tek malo zastane ili se blago nagne. Niste li tada kontrirali već čekate da plovak potone - zaboravite. A lovite li na kruh ostati ćete u trenu bez njega, jer podusti su majstori za skidanje pahulje s udice. Imajte u vidu i da je obilno prihranjivanje neophodno za dobar ribolov podusta, jer oni su uvijek u jatima. To je naročito važno početkom proljeća, kad podusti izlaze iz zimovnika i pripremaju se za mrijest. Tad se velika jata razbijaju u manja pa ih treba pronaći, potaknuti na uzimanje hrane i stalnim prihranjivanjem zadržati na mjestu ribolova. Ako ste odlučili loviti na

pahulju prihranjujte kruhom kao u dobra stara vremena, ali mislim da ćete u većini slučajeva bolje rezultate polučiti loveći na crve i hraneći nekom teškom kupovnom hranom koja je dovoljno ljepljiva da u nju možete dodati puno crva. Moj osobni izbor za mutniju i višu vodu je Browning River u koju je dobro dodati i do 50% Easy Cheesya od istog proizvođača, jer podusti dobro reagiraju na aromu sira. Pri bistrinoj vodi boljom mi se pokazala slatkasta Browningova hrana M7. A ako ste pronašli poduste i nauživali se u ribolovu, poslikajte ih za uspomenu i ako baš morate uzmite dva - tri, a ostale pustite. Jer uvijek će biti štipseraša, pa neka bude i štipsera.

Zima na Kamanju

Napokon su krenuli pravi zdravi zimski dani. Svako jutro je u minusu, tek oko podne je nešto toplije, većina stajačica je zaleđena... Neven, Cindra i ja stojimo na mostu u Kamanju, nekad vjerojatno najpoznatijem kupskom štipseraškom mjestu. Prisjećamo se tih dana, ovakvih zima i obilja krupnih podusta koji su ovdje bili svake godine od kraja jeseni pa sve do ožujka. Vrvilo je podustima, svaku minutu bi ih po nekoliko iskočilo iz vode ili se okrenulo na površini. Ali bilo je i toliko ribiča da je bilo gotovo nemoguće i usred tjedna naći mjesto ako nisi bio prije svitanja na vodi. Iako većinu od njih ne bi trebalo zvati ribičima, jer je Kamanje u roku od svega nekoliko zima doslovno opustošeno. Odnosilo se s vode i po tridesetak kila ribe... Proteklih

bijela riba

godina podusti su znali navratiti, zadržati se desetak dana i opet netragom nestati. Ali i ta jata su bila znatno manja i često su se tijekom dana selila. Sad stojimo na mostu već više od pola sata i nigdje ne primjećujemo javljanje ribe. A što je najgore, subota je, blizu je podne i nismo nikoga sreli na cijelom potezu od Mahičnog do Kamanja. Lovi li itko više štopsera? I tek tada Cindra, čiji je vid besprijekoran, a poznavanje vode izvanredno, ugleda jednoga kako se u daljini okrenuo. U trenu smo ispod vina-rije, ali ni Neven ni ja još ne vjerujemo da

je riba tu. A onda u bistroj vodi ugledam obrise velikih podusta kakvi su i nekada davno obitavali na Kamanju. Riba je, začudo, pod samom obalom gdje uslijed niskog vodostaja gotovo da i nema "štroma". Tu je bolognesom besmisleno i pokušati loviti... Ali Cindra se penje na drvo i osmatra. S visine javlja da je cijela polovina Kupe ispred nas puna podusta. Kako su ovdje sva ribolovna mjesta jedva dostatna za mahanje jednim bolognesom, razilazimo se, tako da smo udaljeni petnaestak metara jedan od drugog i ne vidimo se. Ja lovim uzvod-

no, Cindra u sredini, dok se Neven smješta skroz nizvodno.

Druga su vremena...

Slažem sistem od bačvice nosivosti četiri grama i samo jedne torpile od četiri grama, te vrtilice i predveza promjera 0,10 mm dugačkog oko 35 cm. Jednostavno, ali na Kamanju su nekada znali prolaziti i znatno grublji sistemi. Kad se sjetim samo da su ih lovili s mosta na predveze 0,20 - 0,25 mm i krvnički ih dizali na most štapovima koji su samo podsjećali na bolognese, jer niti jedan bolognes to ne bi izdržao. I dok razmišljam o tim starim vremenima, Cindra zateže prvog štopsera od gotovo kilu i pol. Ja prvi griz promašujem, jer na lagano zastajanje plovka ne kontriram. Crvi su mi isisani, a griz nisam vidio. Radim logarit- tam, torpila od tri grama podignuta oko 40 cm od virble, predvez dugačak oko 50 cm. Sad uopće uz normalni prolaz plovka nemam griz. Tek kada sam nahranio sa 6 - 7 kugli blago navlaženog M7 i puno crva i počeo tvrdo štopati, dobivam tek lagano zastajanje plovka i prvu ribu. I taj je štopser oko kile i pol. Neven sasvim nizvodno dobiva nekoliko klenova oko 60 - 70 deka, a Cindra i ja po pet - šest štopsera. Prema nekadašnjem ribolovu na Kamanju - malo! Ali meni dovoljno i krasno. Druga su vre- mena. I s tih nekoliko lijepih ulovljenih riba bio sam presretan...

Štap Energy Carp dvodjelni 3.5lbs 3.90m: **AKCIJA - 1409Kn**

Štap Hypercast Smart Carp 3lbs 3.60m: **MPC 399kn**; 3.5lbs 3.90m **MPC 454kn**

Novo! Rola freespool Crypton SCS 1060 Crypton SCS 1070 **MPC - 802Kn**

Komplet indikatora Quantum Cyber s odašiljačem **MPC - 1955Kn**

Novo! Rod Pod Quantum SS (stainless steel) Kompletno od inoxa **MPC: 879Kn**

Raketa Quantum 19cm **MPC - 23Kn** 21cm **MPC - 27Kn**

Novo!

Uvoznik za RH Luna Maris d.o.o.

Trgovine: Tel: 01/3098 625, 01/2303 924

SKLADIŠTE Tel: 01/3640 076 Fax: 01/3640 359

ŠALJEMO POUZEĆEM